Odpadní vody

(kanalizační přípojky, žumpy, domovní čistírny odpadních vod)

Vysvětlíme, co je kanalizační přípojka, žumpa a domovní čistírna odpadních vod, a popíšeme, co potřebujete k jejich výstavbě. Poradíme, co dělat, když se obáváte, že by sousedova žumpa mohla znečistit vodu ve Vaší studni. Dozvíte se také, s čím Vám pomůže ombudsman.

Letáky ombudsmana najdete na ochrance.cz v části Nevím si rady se svou životní situací.

Texty zákonů jsou například na <u>zakonyprolidi.cz</u> nebo v <u>e-Sbirce</u>.

Co je kanalizační přípojka a co potřebuji k její stavbě?

Kanalizační přípojka je **samostatná stavba** tvořená úsekem potrubí od vyústění vnitřní kanalizace stavby nebo odvodnění pozemku k zaústění do stokové sítě. Kanalizační přípojka **není vodní dílo**, proto se jí zabývá **stavební úřad** (nikoliv vodoprávní úřad).

K přípojce není třeba povolení stavebního úřadu, pokud splňuje všechny tři podmínky:

- Je kratší než 25 m.
- Schválil ji vlastník pozemku, po kterém povede.
- Schválil ji vlastník (provozovatel) kanalizace.

Pokud přípojka některou z podmínek nesplňuje, musí ji povolit stavební úřad.

Kdo platí opravu a údržbu přípojek pod veřejným prostranstvím?

Opravu a údržbu přípojek uložených pod veřejným prostranstvím (chodníky, náměstí, ulice, tržiště, veřejná zeleň, parky a další prostory přístupné bez omezení) **hradí provozovatel kanalizace** (§ 3 odst. 7 zákona o vodovodech a kanalizacích). **Vlastníci přípojky hradí ostatní zásahy** (např. rekonstrukci nebo modernizaci).

Vysvětlení Ministerstva zemědělství k údržbě a opravám přípojek najdete na $\underline{\mathsf{mze}.\mathsf{gov}.\mathsf{cz}} \to \mathsf{T\'emata} \to \mathsf{Voda} \to \mathsf{Legislativa} \to \mathsf{V\'yklady} \to \mathsf{Z\'akon}$ o vodovodech a kanalizacích $\to \mathsf{Aktu\'aln\'i}$ výklady $\to \underline{\mathsf{V\'yklad}}$ č. 25.

Co je žumpa?

Žumpa je **bezodtoková jímka**, která se pravidelně vyváží (podle objemu), na rozdíl od **septiku**, ze kterého částečně vyčištěné odpadní vody vytékají.

Vlastník musí **uchovávat doklady o vyvezení žumpy** minimálně za poslední dva kalendářní roky a na vyžádání je předložit vodoprávnímu úřadu (obecnímu úřadu obce s rozšířenou působností) nebo České inspekci životního prostředí.

Doklady o vyvážení musejí obsahovat **údaje** podle § 38 odst. 7 vodního zákona, tedy jméno vlastníka, lokalizaci jímky, množství odvezených odpadních vod, datum odvozu, název toho, kdo odpadní vodu odvezl, a název čistírny odpadních vod, kde budou odpadní vody zneškodněny.

Potřebuji ke stavbě žumpy povolení?

Ano, potřebujete povolení stavebního úřadu.

V dnešní době je žumpa většinou prefabrikovaným **výrobkem**, který plní funkci stavby. Jde tedy o jednoduchou stavbu podle <u>přílohy č. 2 stavebního zákona</u>.

Žumpa **není vodní dílo**, proto se jí zabývá stavební úřad (nikoliv vodoprávní úřad).

Soused postavil žumpu bez mého vědomí. Co teď?

Upozorněte na žumpu **stavební úřad** a požádejte, aby Vám sdělil, jak s Vaším podnětem naložil. Měl by Vám **odpovědět do 30 dnů**.

Pokud **nesouhlasíte** s tím, že stavební úřad **vydal k žumpě povolení**, můžete dát nadřízenému úřadu **podnět k jeho přezkoumání** nejpozději do roka od jeho doručení stavebníkovi.

Pokud je **žumpa vybudována "na černo"**, zahájí stavební úřad řízení o jejím odstranění. Stavebník ale může požádat o **dodatečné povolení žumpy**. **Jste účastníkem tohoto řízení**, pokud by rozhodnutím o dodatečném povolení mohla být přímo dotčena Vaše práva.

Jako účastník řízení můžete například

- podávat námitky během správního řízení,
- napadnout vydané rozhodnutí,
- nahlížet do správního spisu a pořizovat si kopie (dokumenty vyfotit).

Více v letáku Správní řád.

Co mohu dělat, když mám podezření, že sousedova žumpa protéká?

Důvody svého podezření sdělte **stavebnímu úřadu**. Může zkontrolovat, zda na žumpě nejsou závady.

Stavební úřad zpravidla **spolupracuje s vodoprávním úřadem**. Ten může zkontrolovat, jestli soused žumpu pravidelně vyváží. Pokud mu soused nepředloží doklady o vyvážení, může mu vodoprávní úřad uložit pokutu.

Při podezření na znečištění studny můžete **požádat akreditovanou laboratoř, aby odebrala vzorky vody a změřila znečišťující látky** (znečištění fekáliemi může nasvědčovat množství bakterií E. coli). Výsledky mohou podpořit Vaše tvrzení o úniku odpadních vod z přilehlé žumpy, pokud v okolí není jiný zdroj znečištění.

Co je domovní čistírna odpadních vod a co je potřeba k její stavbě?

Domovní čistírna odpadních vod ("čistírna") je **vodní dílo**, které umožňuje vypouštět přečištěné odpadní vody do povrchových nebo podzemních vod.

K vybudování a provozování čistírny je potřeba:

- povolení čistírny od stavebního úřadu,
- povolení k vypouštění odpadních vod od vodoprávního úřadu,
- kolaudační rozhodnutí od stavebního úřadu (od 1. 8. 2025 se nekolaudují malé čistírny –
 do kapacity 50 ekvivalentních obyvatel).

Soused postavil čistírnu bez mého vědomí. Co teď?

Pokud nesouhlasíte s tím, že stavební úřad povolil čistírnu, můžete dát nadřízenému úřadu podnět k přezkoumání povolení nejpozději do roka od jeho doručení stavebníkovi.

Pokud je **čistírna vybudována "na černo"**, zahájí stavební úřad řízení o jejím odstranění. Stavebník ale může požádat o dodatečné povolení čistírny. Jste účastníkem tohoto řízení, pokud by rozhodnutím o dodatečném povolení mohla být přímo dotčena Vaše práva.

Jako účastník řízení můžete například

- podávat námitky během správního řízení,
- napadnout vydané rozhodnutí,
- nahlížet do správního spisu a pořizovat si kopie (dokumenty vyfotit).

Více v letáku Správní řád.

S čím mi pomůže ombudsman?

Se stavebním nebo vodoprávním úřadem, pokud jste se nápravy jejich chyby (nečinnosti) nedomohli u krajského úřadu (např. odvoláním, stížností nebo žádostí o opatření proti nečinnosti). Ombudsman posoudí, zda úřad jednal podle právních předpisů a principů dobré správy. Nemůže hodnotit jiné (neprávní) odborné závěry (např. otázky spadající do oblasti přírodních věd či technické věci).

Více v letáku Ombudsman a Dětský ombudsman. Kdyby se totiž postup úřadu mohl dotknout práv dítěte do 18 let, prověřil by případ dětský ombudsman.

S čím mi nepomůže ombudsman?

Ombudsman se nemůže zabývat jednáním vodárenských společností (nejsou to úřady).

Spory ze smluv o dodávkách vody a odvádění a čištění odpadních vod Vám však pomůže mimosoudně vyřešit Česká obchodní inspekce. Více v letáku Ochrana spotřebitele (str. 5).